

Stöd till riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2014

Bakgrund

Staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har genom årliga överenskommelser 2012 och 2013 enats om stöd till riktade insatser för att förbättra vården och omsorgen för barn och unga med psykisk ohälsa och personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik.

Med barn och unga avses flickor och pojkar samt unga kvinnor och män. Personer med omfattande problematik avser kvinnor och män i alla åldrar.

Den nuvarande prestationsbaserade modellen med grundkrav och prestationsmål började tillämpas i och med 2012 års överenskommelse. Prestationsmålen för de i överenskommelsen prioriterade målgrupperna har höjts succesivt för varje år. Avsikten är att på detta sätt påskynda utvecklingen inom området och åstadkomma varaktiga förbättringar för målgrupperna.

Överenskommelsen för 2014 omfattar totalt 692,5 mkr varav 630 mkr är stimulansmedel att fördela till kommuner och landsting efter prestation.

Intentionen hos parterna är att de medel som enskilda kommuner och landsting erhåller efter att ha uppnått de angivna grundkraven och ett eller flera prestationsmål ska användas för lokalt och regionalt utvecklingsarbete för att förbättra stödet för de i överenskommelsen prioriterade målgrupperna och att medlen får användas även under 2015.

Grundkrav

För att kunna få del av prestationsmedlen måste kommuner och landsting leva upp till två grundläggande krav. Grundkraven är utformade så att landsting och kommuner behöver samverka för att uppnå dem.

Om någon enstaka kommun inte uppfyller grundkraven kan landstinget och övriga kommuner ändå få ta del av prestationsmedlen under förutsättning att de kommuner som uppfyller grundkraven omfattar minst 80 procent av länets invånare.

En kommun eller ett landsting som inte uppfyller grundkraven kan inte ta del av de prestationsbaserade medlen.

• Grundkrav 1: Samverkansöverenskommelser

I länet ska finnas samverkansöverenskommelser om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning.

Av överenskommelserna ska framgå vilka målgrupper som omfattas, gemensamma mål för landstingens och kommunernas verksamheter, rutiner för hur samordnade individuella planer ska upprättas, ansvarsfördelning på områden där gemensamma insatser krävs samt former för hur tvister mellan parterna ska lösas.

Kravet anses uppfyllt om:

- Innehållet som beskrivs i grundkravet finns med i samverkansöverenskommelsen.
- Det finns en dokumenterad uppföljning av planen samt om det av denna eller annat dokument framgår vilka åtgärder huvudmännen

avser att vidta för att utveckla samverkan och för att utveckla patienters, brukares och anhörigas delaktighet individuellt och på organisationsnivå.

- Det framgår att organisationer som företräder brukare och anhöriga har lämnat synpunkter på överenskommelse som ingåtts 2014 alternativt på uppföljning av den tidigare överenskommelsen, och på handlingsplanen. Kommunerna och landstingen ska redovisa synpunkterna.
- **Grundkrav 2: Webbaserad information till barn och unga**
- Landstinget och kommunerna i länet ska tillhandahålla webbaserad information eller motsvarande där det beskrivs vart i landstinget och kommunerna barn och unga med psykisk ohälsa och deras familjer kan vända sig för att få vård, stöd och hjälp.
- Informationen ska grunda sig i den mellan huvudmännen beslutade ansvarsfördelningen.
- Hänvisningar och länkar ska vara uppdaterade och innehålla aktuell information för 2014.

Prestationsmål

- **Prestationsmål A 1 och A 2: Tillgänglighet barn och unga (Landstingen 80 mkr + 100 mkr)**

A 1. Tillgänglighet till första bedömning inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri inom 30 dagar (90 procent)

A 2. Tillgänglighet till fördjupad utredning eller behandling inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri inom 30 dagar från att beslut tagits (80 procent).

- **Prestationsmål A 3: Samordnade individuella planer (Kommunerna 100 mkr)**
- **Prestationsmål A 4: Samordnade individuella planer (Landstingen 50 mkr)**
- Hur många samordnade individuella planer som upprättats för personer <25 år för de som har kontakt med specialistverksamhet inom psykiatri (BUP, allmänpsykiatri, rättspsykiatri, beroendevården) och
- Gjort en uppskattning av behovet samt gjort en analys och upprättat en handlingsplan för att säkerställa att samordnade individuella planer upprättas för alla som har behov av det.
- **Prestationsmål B 1: Kvalitetsregister och hälsofrämjande insatser (Landstingen 100 mkr)**
- Registrerat minst 60 procent av patienterna i relevanta psykiatriska kvalitetsregister.
- 60 procent av patienterna i Bipolär och PsykosR ska också ha fått en läkemedelsuppföljning.
- 60 procent av patienterna i PsykosR ska ha erbjudits någon av de hälsofrämjande åtgärder som finns upptagna i registret
- **Prestationsmål B 2: Minska behovet av tvångsåtgärder (Landstingen 50 mkr)**

- Identifierat den tiondel av patienterna som blir föremål för flest tvångsvårdstillfällen
- Identifierat den tiondel av patienterna som utsätts för flest tvångsåtgärder
- Med utgångspunkt i detta upprättat en handlingsplan för att minska behovet av tvångsvård och tvångsåtgärder i den gruppen
- Var aktiva i aktiviteter för att vidmakthålla resultat som uppnåtts genom tidigare utvecklingsarbete
- Rapportera tvångsvårdstillfällen och tvångsåtgärder i patientregistret (PAR)
- **Prestationsmål B 3: Inventeringar (Kommunerna 150 mkr)**

Uppföljning

Socialstyrelsen erbjuder möjlighet till förhandsgranskning av de båda grundkraven senast den 1 september 2014 med återkoppling och preliminär bedömning före den 1 oktober 2014.

Socialstyrelsen ska lämna sin slutliga bedömning av om grundkrav och prestationsmål har uppnåtts till regeringen senast den 30 november 2014.

Utbetalning av de prestationsbaserade stimulansmedlen sker i slutet av 2014 baserat på uppnådda resultat under perioden 1 januari-14 november 2014.